

YEDI

TAS

5

VÉNUS KHOURY-GHATA

Çeviri: İNCİ MALAK UYSAL

can
roman

VÉNUS KHOURY-GHATA
YEDİ TAŞ

Sept pierres pour la femme adultère, Vénus Khoury-Ghata

© 2007, Mercure de France

© 2017, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Kasım 2017, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 2000 adet yapılmıştır.

Editör: Ayça Sezen

Düzeltili: Burçak Başpınar

Mizanpaj: Bahar Kuru Yerek

Kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Kapak baskı: Azra Matbaası

Litros Yolu 2. Matbaacılar Sitesi D Blok 3. Kat No: 3-2

Topkapı-Zeytinburnu, İstanbul

Sertifika No: 27857

İç baskı ve cilt: Arı Matbaası

Davutpaşa Cad. Emintaş Kâzım Dinçol San. Sit. No: 81/39,

Topkapı, İstanbul

Sertifika No: 31900

ISBN 978-975-07-3613-1

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Hayriye Caddesi No: 2, 34430 Galatasaray, İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com/9789750736131

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 31730

VÉNUS KHOURY-GHATA
YEDİ TAŞ

ROMAN

İngilizce aslından çeviren

İnci Malak Uysal

VÉNUS KHOURY-GHATA, 1937'de Beyrut'ta dünyaya gelen Lübnan asıllı Fransız şair ve yazar Vénus Khoury-Ghata ülkesinde edebiyat eğitimi aldı. İlk şiir kitabını 1966'da yayımladı. 1972'de Paris'e yerleşen yazar, Louis Aragon'un yönettiği *Europe* dergisinde çalıştı. İlk romanı *Les inadaptés* ise 1971'de yayımlandı. Çağdaş Fransız yazınının en önemli isimlerinden biri olarak kabul edilen yazar, şiir ve romanlarının yanı sıra edebiyat eleştirileri de kaleme almaktadır. 2009 yılında Académie Française'in büyük şiir ödülüne, 2011'de ise Goncourt Şiir Ödülü'ne layık görülmüştür.

İNCİ MALAK UYSAL, 1973'te İzmir'de doğdu. İzmir Saint Joseph Lisesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü'nü bitirdi. Önemli çevirileri arasında; *Kliniğin Doğuşu* (Michel Foucault), *Kritik ve Klinik*, *Sacher-Masoch'un Takdimi*, *Müzakereler* (Gilles Deleuze), *Biz Hiç Modern Olmadık* (Bruno Latour), *Vermeer ve Spinoza* (Pontus Hulten), *Mavi: Bir Rengin Tarihi* (Michel Pastoureau), *İnsanlığın En Eski Muamması* (Bertrand David, Jean-Jacques Lefrère) yer alır. Bodrum'da üç kedisıyla birlikte yaşıyor.

Bir döşek, bir tencere, bir keçi.

Onları en ufak bir pişmanlık bile duymadan Khouf' takilere¹ bırakacaktı, tek kaygısı onun için meydana yığılmış olan taşlardı.

Sadece onun için.

Acaba bu taşlardan ilk hangisi ona isabet edecekti?

İşini hangisi bitirecekti?

Döşek, tencere, keçi, onları son dakikaya kadar tutacaktı. Şeyh ona söz vermişti. Şeyhin sözü sözdü.

Sonra ne olacaksa olacaktı.

Döşek, tencere ve keçi başka ellere giderken bacaklarının onu taş yığınına kadar taşıyıp taşıyamayacağını merak ediyordu, yoksa batmakta olan güneşle kızaran patikada onu sürüklemeleri mi gerekecekti, zira taşlamalar hep bu saatte olurdu.

Merinos yününden bir döşek, is tutmuş yüz yıllık bir tencere, uzun bacaklı bir keçi; Khouf'un erkekleri onu çitin öte yanından zorla çekip alır ve güneş dağın ardında hızla yok olduğu için davuluna aceleyle üç kez vurarak katlini duyuracak olan davulcunun yüzünü döndüğü meydana doğru itip kakarken arkasında bırakacaklarının hepsi buydu.

1. (Ar.) Korku. (Y.N.)

Taşlar havada uçururken kadınlar döşeğini, tenceresini ve keçisini ele geçirecekler, döşeğin üstünde uyuyacak, tencerenin altını yakacak, meydana, davula ve batmakta olan güneşe doğru itilen sahibesinin gözleri önünde çite çifte atan keçiye sağacaklardı. Hakkındaki fetva şimdilik hayatında hiçbir şeyi değiştirmemişti. Aynı döşeğe, aynı tencereye ve aynı keçiye sahip olmaya devam ediyordu. Asıl değişim, öldüğünde acısının ne hal alacağını ve canının yanıp yanmayacağını düşünürken kendi içinde gerçekleşiyordu. O an geldiğinde korkmamak için bu soruyu aklına getirmekten kaçınıyordu.

Bir soru diğerini doğururken tek bir pişmanlığı vardı, o da güneş aynı kaldığı halde bir ay boyunca ayın neden bir daralıp bir genişlediğini hiçbir zaman bilemeyecek olması.

1. Bölüm

Noor, oğulları gittikten ve köy ona sırtını döndükten sonra âdet görmemiş, temizlik yapmayı ve yıkanmayı bırakmıştı. Kendisi de oturduğu virane kadar, bakımsızlıktan ufalanan duvarlar kadar harap gözükiyordu. Akşamları üzerine dikilen gözlere ağırlık çöktüğünde, yankının onları geri getireceğinden emin bir şekilde Zahi, Zad ve Zein'i çağırıyordu. Zahi, Zad, Zein; kendisini onlara götürecek bir yol olmadığından, bu üç isim önce dilinin ucuna geliyor, sonraysa yere düşüp dağılıyordu. Noor kendisini ayakkabısının tabanına yapışan solmuş yapraklar kadar, bahçesindeki kör kuyu kadar kuru hissediyordu. Mümkün olduğunca az besleniyordu, derisine işleyen soğuğu kırmak için ateş yakmıyordu artık, etrafındaki hiçbir şeyi değiştirmemeye, yerini değiştirirken sandalyeyi gıcırdatmamaya ve dağın yuttuğu güneşin bir ceviz kadar küçüldüğü saatte onu meydana götürürlerken kendisini yalnız hissetmemek için seccadesinin yerini aklında tutmaya dikkat ediyordu. Önceden planlanan geleneksel yemek için gerekli olan keçisini yakalayacak hain çocuklar ve köpekler eşliğinde geleceklerdi. Kurtuluş taşları adı verilen ilk yedi taşı attıktan sonra yemek yiyceklerdi. Parmaklarıyla sayarak yedi diye tekrar etti. Haftanın günleri gibi, ardiyenin çatisını tutan taşlar gibi

yedi. Kafasını, yaz güneşinde olgunlaşmış bir nar misali kırmak için yedi taş.

Onları beklerken aslında beklemiyor olacaktı, hintincirinin arkasında belirdiklerinde paniğe kapılmamaya, onlara kızmamaya çalışacaktı çünkü günleri saymayı bıraktığından beri görmediği Zahi, Zad ve Zein'in özlemine ve eksikliğine son vermiş olacaktı. Evin eşliğinden, bir parça çalı için, bir hiç için kavgaya tutuşan rüzgâr ile kum arasındaki kanlı çekişmelere teslim olan kırmızı topraklar görölüyordu sadece. Şeytan'ın dili gibi kırmızı olan ve ulaşabildiği her şeye rengini bulaştıran bir kum ile bir rüzgâr.

Keçisinin aslında beyaz olan kılları kırmızı, çitin üzerine serdiği çarşafı kırmızı, mısır yaprakları gibi gıcırdayan saçları da kırmızıydı. Köyde¹ dolaşması yasaklandığından beri kum ile rüzgâr onun için tehdit oluşturuyordu. Fetvadan beri her şey onun için bir tehditti.

Dağdan yayılan sis, aynı yöne doğru hızla atılan bir kurt sürüsü gibiydi. Uykudaki çölün üzerinde uçan bir uçağın gürültüsü devasa bir dalgayı andırıyordu, oysa deniz ülkenin diğer ucundaydı, arada yedi köy vardı. Bir defasında evinin çatısından denizi gördüğünü sanmıştı, bu halüsinasyondan başka bir şey değildi. Dalga sandığı grimsi çizgi, asfaltlanmış bir yoldan ibaretti, kıyı şeridini çöle bağlayan tek yol.

Fetva sadece bulunduğu mekânı değil hayatını da daraltıyordu. Mümkün olan her aralıktan, bir yabancının kirlettiği kadınlık yarığında bile uğuldayarak esen hamsin rüzgârının gözlerinin önünde onunla çiftleşen erkeğe geçit verdiği gecedan itibaren kırk gün diye karar vermişti şeyh.

1. Türkçede köy sözcüğüyle karşılanan *douar* sözcüğü Kuzey Afrika'ya özgü olan ve kökünde bir kabileyi, bir aşireti bir araya getiren küçük bir kırsal yerleşim yerini ifade eder. (Ç.N.)

Adamın onu sevip sevmediğini sormanın faydası yoktu, soruya soruyla karşılık veriyordu: “Saban demiri saban izini sever mi hiç?”

Üç mevsimi aşkındır ona hiçbir erkek yaklaşmamıştı. Kendi yeğeniyle kaçan kocası ona dört duvar ile çocukları bırakmıştı sadece; hamsin çocukların küçük bedenlerini ve hintincirinin kalın etini iştahla ısırduğunda, çocukları bu dört duvara kapatıyordu. Arkasından bağırarak faydasızdı, sağırın tekidir o, diyerek sonuca bağladı kesin bir tonda. Güven dolu bakışları birden kuşkulu bir hal aldı. Kendini sakınıyor, sırlarını açtığı için pişmanlık duyuyordu.

“Hikâyemi bir kitapta yazmak için mi benimle ilgiliniyorsun?”

Sana arkasını döndü, kirli çamaşırlarla dolu bir leğene eğildi, öfkeyle yakaları, kolları çitiledi. Yanına çömel-din ve fetvanın kaldırılması için ona yardım etmek üzere orada olduğunu açıkladı. Ama o sana inanmadı. Israr ettiğini görünce, sert bir hareketle çamurlu suyu ayaklarına devirip kurulanman için önüne bir bez attı. Derinin üzerinde akan kanı görünce bir çığlık attın. Elindeki bezi aldı, katladı, soğuk bakışlarını kanlı bulamaca dikerek bir dua mırıldandı.

Öfkesi bir anda dindi. Sana bir açıklama borçluydu, çenesiyle metal örgü şişini işaret etti. Diğer şişten, sıkı diziler halinde örülmüş yün iplikler sarkıyordu.

Kışlık bir atkı örmek üzere iki şiş, doğacak çocuğu yerinden sökmek için bir şiş, diye düşündün dehşet içinde.

“Onu yine de doğurmamı istemiyorsun herhalde, diye şiddetle karşı çıktı. Önceden gitmesi daha iyi. Taşlar kalpsizdir, bir yetişkinle bir çocuk arasında ayırım gözetmezler.

“Hamile olduğun için mi?”

“Belki evet, belki hayır. Sadece bir şeylerin önünü alıyorum.”

“Septisemi olabilir, zehirlenebilir ve hatta ölebilirsin.”

“Ne mutlu tavuklara, o zaman meydandaki taşlar da tilkileri kovmaya yarar.”

Tecavüze uğradığı tarihi hatırlayıp hatırlamadığını sordun.

“Belimi getirip beni tatmin ettiği günden mi bahsediyorsun?”

İşaretparmağını şakağına dayayıp düşündü ve üzgün bir şekilde başını salladı. Tam olarak hangi gece olduğunu bilmiyordu. Sadece hamsini ve eve dönmemiş olan kediyi hatırlıyordu. Zahi, Zad ve Zein kediyi istiyordu.

Yüzünde yaşmağıyla bütün köyü aramış, kedi sesini tanısın diye kendisi de miyavlamıştı, kedinin bir adı yoktu, miyavlayarak kendisini sürekli geriye doğru iten rüzgâra karşı yürümüştü. Yorulunca da tuğla fabrikasının duvarına yaslanmıştı, bir cip durmamış olsaydı, ateşten iğneler gibi çarpan kum tanelerini yutuncaya kadar orada kalabilirdi.

“Adam bana binmemi işaret etti.”

“Sonra da sana tecavüz etti.”

“Önce karısıymışım gibi içime girdi sonra kediyi bulamadan beni eve götürdü. Zahi, Zad, ve Zein onu görümler ve her şeyi Moha’ya anlattılar.”

Zayıf bacaklarının üzerine çömelmiş dikkatle senin yüzünü inceliyordu:

“Ona *gahba*’nın¹ teki olduğumu söyle.”

Bilmiyorum, oldu cevabın oysa ona ahmak olduğunu söylemek isterdin, ahmakların ferıştahtı.

1. (Ar.) Kahpe. (Y.N.)

“Noor kendisini ayakkabısının tabanına yapışan solmuş yapraklar kadar, bahçesindeki kör kuyu kadar kuru hissediyordu. Mümkün olduğunca az besleniyordu, derisine işleyen soğuğu kırmak için ateş yakmıyordu artık, etrafındaki hiçbir şeyi değiştirmemeye, yerini değiştirirken sandalyeyi gıcırdatmamaya ve dağın yuttuğu güneşin bir ceviz kadar küçüldüğü saatte onu meydana götürürlerken kendisini yalnız hissetmemek için seccadesinin yerini aklında tutmaya dikkat ediyordu. Önceden planlanan geleneksel yemek için gerekli olan keşisini yakalayacak hain çocuklar ve köpekler eşliğinde gelecektlerdi. Kurtuluş taşları adı verilen ilk yedi taşı attıktan sonra yemek yiyeceklerdi. Parmaklarıyla sayarak yedi diye tekrar etti. Haftanın günleri gibi, ardiyenin çatısını tutan taşlar gibi yedi. Kafasını, yaz güneşinde olgunlaşmış bir nar misali kırmak için yedi taş.”

Çölün kıyısında, hamsin rüzgârının estiği unutulmuş bir köyde cezasını çekmeyi bekler Noor. Zinadan suçlu bulunmuştur, recm edilecektir. Kaçmayı ya da isyan etmeyi düşünmez, tek arzusu kaderine boyun eğip günahının bedelini ödemektir. Tek düşüncesi, babalarının alıp gittiği üç çocuğudur. Ne özgürlüğe özlem duyar ne de olası bir başka hayata. Ama bir kadın, yabancı bir kadın giriverir hayatına...

